

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ТОРГІВЛІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного
факультету

/Сержанов В.В. /
«20» 06 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти:	Перший, бакалаврський
Галузь знань:	С Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	С1 Економіка
Освітні програми:	Економіка Економіка праці та людський розвиток
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова:	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Вступ до спеціальності**» для здобувачів вищої освіти:

Галузь знань: С Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: С1 Економіка Освітня програма: Економіка, економіка праці та людський розвиток

Розробник: Андришин В.П., к.е.н., доц., доцент кафедри економіки і підприємництва

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економіки і підприємництва економічного факультету

Протокол № 13 від «19» 06 2025 року

Завідувач кафедри економіки і підприємництва

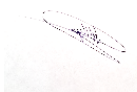

Молнар О.С.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол № 11 від «20» 06 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

Шуліко А.О.

ВСТУП

Метою дисципліни «Вступ до спеціальності: економіка» є ознайомлення студентів з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями економічної діяльності, визначення ролі економіста в діяльності сучасного підприємства, особливостями організації підготовки фахівців з економіки.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
- СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
- СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Робоча програма дисципліни «Вступ до спеціальності: економіка»

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 4.5	1-й	2-й
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: письмовий	Самостійна робота:	
	46	78
Форма підсумкового контролю: екзамен	Індивідуальна робота:	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності: економіка» – підготувати студентів до навчання у вищому навчальному закладі відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації.

Завданням навчальної дисципліни є:

- сформувати у студентів систему знань щодо сутності та соціального значення вищої освіти;
- означити сучасні напрями розвитку вищої школи в Україні;
- засвоїти основні терміни та поняття системи організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі України з урахуванням світових освітніх тенденцій;
- сформувати у студентів навички самостійного й ефективного навчання у вищому навчальному закладі як основи професійної підготовки.

Предмет навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності: економіка» – це складові системи організації професійної підготовки фахівців з вищою освітою.

Навчальна програма дисципліни «Вступ до фаху» побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах і розроблена для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 0305 – “Економіка та підприємництво”.

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності: економіка» розрахована на 72 годин і включає два змістових модулі. Система дидактичного забезпечення – модульно-рейтингова технологія навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності: економіка» студенти повинні

знати:

- нормативно-законодавчі акти України у сфері вищої освіти;
- основні принципи функціонування системи вищої освіти в Україні;
- складові професійної підготовки фахівців на пряму;
- загальні основи і принципи організації навчального процесу у вищій школі;
- особливості самоменеджменту ефективного навчання сучасного студента вищого навчального закладу;
- правила і норми охорони праці, безпеки життєдіяльності та поведінки студента у вищому навчальному закладі;

- систему інформаційного забезпечення навчального процесу;
- технологію розробки стратегічних і поточних планів навчальної діяльності закладу освіти;

уміти:

- планувати, організовувати і аналізувати власну навчальну діяльність;
- використовувати найефективніші засоби самоорганізації навчання;
- самостійно працювати з різними джерелами інформації;
- організовувати та вести пошукову та науково-дослідну роботу.

Основою формування знань, умінь і навичок у студентів з дисципліни є лекції, семінарські і практичні заняття, а також самостійна робота.

Формами контролю знань студентів є:

- поточний – тести, модульні контрольні роботи, атестації;
- підсумковий – екзамен.

Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви модулів, змістових модулів і тем	Кількість годин			
		Денна форма навчання			
		Всього	Лекції	Практ	Самост
МОДУЛЬ 1. Організація навчально-виховного процесу у вищій школі України					
<i>Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи вищої освіти в Україні</i>					
Тема 1	Система вищої освіти в Україні	7	1	2	4
Тема 2	Вищі навчальні заклади України	7	1	2	4
Тема 3	Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу	8	2	2	4
Тема 4	Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки економістів	8	2	2	4
Тема 5	Сутність навчання у вищій школі	8	2	2	4
Тема 6	Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі	8	2	2	4
Разом за змістовний модуль 1		46	10	12	24
<i>Змістовний модуль 2. Організація підготовки фахівців з економіки</i>					
Тема 1	Організаційні передумови підготовки фахівців з економіки	10	2	4	4
Тема 2	Організація навчального процесу економістів	8	2	2	4
Тема 3	Роль економіста, у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств	8	2	2	4
Разом за змістовний модуль 2		26	6	8	12
<i>Всього годин</i>		72	16	20	36

Теми лекцій та їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми та її короткий зміст	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. Організація навчально-виховного процесу у вищій школі України			
<i>Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи вищої освіти в Україні</i>			
	<i>Система вищої освіти в Україні</i>		
1.	Нормативно-законодавча база освіти в Україні. Структура освіти України. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні освіти. Мета та завдання вищої освіти. Принципи вищої освіти в Україні.	1	–
	<i>Вищі навчальні заклади України</i>		
2.	Види вищих навчальних закладів. Принципи діяльності вищих навчальних закладів. Головні завдання вищого навчального закладу.	1	–
	<i>Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу</i>		
3.	Євроінтеграція як соціально-економічний процес. Чинники євроінтеграції вищої освіти. Хронологія подій Болонського процесу. Залучення Європейських держав у Болонський процес. Основні документи Болонського процесу. Відмінність та подібність систем вищої освіти України і Європейських держав. Стратегічні завдання реформування вищої освіти України.	2	–
	<i>Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки економістів</i>		
4.	Зміст вищої освіти в Україні. Державний стандарт освіти як основний документ, що визначає сукупність норм для освітньо-кваліфікаційного рівня. Складові державного стандарту освіти: освітня (освітньо-кваліфікаційна) характеристика: нормативна та варіативна частини змісту освіти. Тести як метод діагностики якості знань студентів. Нормативні та вибіркові навчальні дисципліни і порядок їх	2	–

	запровадження. Система планування у вищому навчальному закладі.		
5.	<i>Сутність навчання у вищій школі</i> Процес навчання як система. Рушійні сили та логіка навчального процесу. Етапи процесу навчання. Характеристика типів навчання. Основні методологічні засади та чинники інтенсифікації процесу навчання. Нормативно-правова база організації навчального процесу.	2	–
6.	<i>Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі</i> Форми навчання у вищому навчальному закладі: денна, вечірня, заочна, дистанційна, екстернатна. Основні форми організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Види навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Індивідуальні завдання. Комплексні форми організації навчального процесу. Самостійна робота студентів. Мета, завдання та види практичної підготовки студентів. Безперервність та послідовність видів практики. Система організації науково-дослідної роботи студентів.	2	–
<i>Змістовний модуль 2. Організація підготовки фахівців з економіки</i>			
7.	<i>Організаційні передумови підготовки фахівців з економіки</i> Кадровий склад випускової кафедри. Роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з економіки. Ознайомлення з навчальним планом, графіком навчання, навчальні дисципліни та, послідовність їх вивчення, структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання (аудиторна, самостійна робота), видами аудиторних занять (лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття). Характеристика та зміст навчально-методичних комплексів дисциплін з фаху.	2	–
8.	<i>Організація навчального процесу економістів</i> Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у підготовці економіста. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Основні види лекцій – установча, оглядова, проблемна, співбесіда та ін. Візуальне супроводження лекцій. Опорні	2	–

	<p>конспекти лекцій. Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння. Форми проведення семінарських і практичних занять. Особливості застосування методів активного навчання, електронно-обчислювальної техніки та інформаційних технологій на заняттях. Організація самостійної роботи студентів у процесі підготовки до семінарських і практичних занять. Консультації та їх значення. Практична підготовка студентів з фаху. Роль і місце навчальних практик у підготовці економістів. Застосування нових технологій навчання під час проведення різних видів занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи.</p>		
9.	<p><i>Роль економіста у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств</i></p> <p>Функції та навички, якими повинен володіти економіст з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства. Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства. Розробка і впровадження нововведень. Формування оптимального асортименту продукції. Планування особистої роботи персоналу підприємства. Організація та раціоналізація робочих місць. Розробка ефективних систем мотивації та оплати праці.</p>	2	–
	Разом	16	–

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та її короткий зміст	Кількість годин	
		денна форм а	заочна форма
МОДУЛЬ 1. Організація навчально-виховного процесу у вищій школі України			
<i>Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи вищої освіти в Україні</i>			
1.	<i>Система вищої освіти в Україні</i> Нормативно-законодавча база освіти в Україні. Структура освіти України. Освітньо-кваліфікаційні рівні освіти. Мета та завдання вищої освіти. Принципи вищої освіти в Україні.	2	–
2.	<i>Вищі навчальні заклади України</i> Види вищих навчальних закладів. Принципи діяльності вищих навчальних закладів. Головні завдання вищого навчального закладу.	2	–
3.	<i>Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу</i> Євроінтеграція як соціально-економічний процес. Чинники Євроінтеграції вищої освіти. Хронологія подій Болонського процесу. Залучення європейських держав у Болонський процес. Основні документи Болонського процесу. Відмінність та подібність систем вищої освіти України і Європейських держав. Стратегічні завдання реформування вищої освіти України.	2	–
4.	<i>Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки економістів</i> Зміст вищої освіти в Україні. Державний стандарт освіти як основний документ, що визначає сукупність норм для освітньо-кваліфікаційного рівня. Складові державного стандарту освіти: освітня (освітньо-кваліфікаційна) характеристика (нормативна частина змісту освіти, тести). Нормативні та вибіркові навчальні дисципліни і порядок їх запровадження. Система планування у вищому навчальному закладі.	2	–
5.	<i>Сутність навчання у вищій школі</i>	2	–

	Процес навчання як система. Рушійні сили та логіка навчального процесу. Етапи процесу навчання. Характеристика типів навчання. Основні методологічні засади та чинники інтенсифікації процесу навчання. Нормативно-правова база організації навчального процесу.		
6.	<p>Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі</p> <p>Форми навчання у вищому навчальному закладі: денна, вечірня, заочна, дистанційна, екстернатна. Основні форми організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Види навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Комплексні форми організації навчального процесу. Самостійна робота студентів.</p> <p>Мета, завдання та види практичної підготовки студентів. Безперервність та послідовність видів практики.</p> <p>Система організації науково-дослідної роботи студентів.</p>	2	–
<i>Змістовний модуль 2. Організація підготовки фахівців з економіки</i>			
7.	<p>Організаційні передумови підготовки фахівців з економіки</p> <p>Кадровий склад випускової кафедри. Роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з економіки. Ознайомлення з навчальним планом, графіком навчання, навчальні дисципліни та послідовність їх вивчення, структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання (аудиторна, самостійна робота), видами аудиторних занять (лекції, практичні та лабораторні заняття). Характеристика та зміст навчально-методичних комплексів дисциплін з фаху.</p>	4	–
8.	<p>Організація навчального процесу економістів</p> <p>Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у формуванні фахівця з економіки. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Основні види лекцій – установча, оглядова, проблемна, співбесіда тощо. Візуальне супроводження лекцій. Опорні конспекти лекцій. Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння. Форми проведення семінарських і практичних занять. Особливості застосування методів активного навчання, електронно-обчислювальної</p>	2	–

	техніки та інформаційних технологій на заняттях. Організація самостійної роботи студентів у процесі підготовки до семінарських і практичних занять. Консультації та їх значення. Практична підготовка студентів з фаху. Роль і місце навчальних практик у підготовці економістів. Застосування нових технологій навчання під час проведення різних видів занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи.		
9.	<i>Роль економіста у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств</i> Функції та навички, якими повинен володіти економіст з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства. Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства. Розробка і впровадження нововведень. Формування оптимального асортименту продукції. Планування особистої роботи персоналу підприємства. Організація та раціоналізація робочих місць. Розробка ефективних систем мотивації та оплати праці.	2	–
	Разом	20	–

Самостійна робота

№ з/ п	Назва теми та її короткий зміст	Кількість годин	
		денна форм а	заочна форма
МОДУЛЬ 1. Організація навчально-виховного процесу у вищій школі України			
<i>Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи вищої освіти в Україні</i>			
1.	<i>Система вищої освіти в Україні</i> Основні витоки та періоди становлення освіти в Україні та світі. Соціально-історичні характеристики розвитку вищої освіти в Україні. Основні тенденції розвитку вищої школи в Україні на початку третього тисячоліття.	4	–
2.	<i>Вищі навчальні заклади України</i> Основні напрями та форми діяльності вищих навчальних закладів: освітня підготовка, атестація наукових і науково-педагогічних кадрів, післядипломна освіта, науково-дослідна, культурно-освітня, методична, видавнича, фінансово-господарська, виробничо-комерційна діяльність, підготовка іноземних студентів та здійснення зовнішніх зв'язків.	4	–
3.	<i>Реформування вищої освіти України згідно з вимогами Болонського процесу</i> Пріоритетні напрями реформування вищої школи. Основні шляхи проведення реформ у системі вищої освіти України. Інтеграція освіти і науки України у Європейське інформаційне та освітнє середовище. Співробітництво України з Європейськими країнами.	4	–
4.	<i>Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки економістів</i> Інновації у вищій школі України та напрями реформування традиційної системи навчання. Основні напрями та принципи структурування навчальних курсів: професіоналізація змісту навчання, виділення основних компонентів у змісті навчання, впровадження модульної системи, проблемно-тематичного підходу та використання інваріанта структурної моделі науки.	4	–
5.	<i>Сутність навчання у вищій школі</i> Закони, закономірності і принципи навчання у вищій школі. Загальні та конкретні закономірності навчального процесу у вищій школі. Принципи дидактики вищої школи: науковості,	4	–

	<p>системності, послідовності, свідомості навчання, активності, самостійності, наочності, ґрунтовності, практичної направленості та єдності освітніх, розвивальних та виховних функцій освіти.</p> <p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.</p>		
6.	<p>Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі</p> <p>Контроль як система перевірки результатів навчання і виховання студентів. Умови для ефективного функціонування системи контролю знань та умінь студентів. Функції контролю. Особливості видів контролю та їх залежність від мети, змісту, методів та характеру навчання. Державна атестація: складові, зміст програми, організація та проведення.</p>	4	–
<i>Змістовний модуль 2. Організація підготовки фахівців з економіки</i>			
7.	<p>Організаційні передумови підготовки фахівців з економіки</p> <p>Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі, характеристика основних дисциплін та спеціальних курсів, закріплених за випусковою кафедрою. Організація індивідуальної роботи зі студентами. Порядок навчально-методичної роботи на кафедрі. Організація науково-дослідної роботи викладачів і студентів, зв'язки з практикою. Організація та методика впровадження різноманітних форм контролю знань студентів. Сутність комплексної діагностики знань студентів у вищих навчальних закладах. Тестування як провідний метод діагностики якості знань студентів, ККР як метод оцінки знань студентів. Проведення модульного контролю знань студентів. Технологія проведення фахових державних випробувань. Умови вступу до магістратури.</p>	4	–
8.	<p>Організація навчального процесу економістів</p> <p>Особливості організації навчального процесу студентів з фаху. Місце всіх видів занять студентів у навчальному плані та їх роль у формуванні майбутнього фахівця. Організація самостійної роботи студентів (СРС) та форми її контролю. Практична цілеспрямованість завдань для самостійної роботи студентів. Нормативно-методична забезпеченість виконання самостійної роботи студентів.</p> <p>Використання студентами навчально-методичних розробок кафедри, вищих навчальних закладів (нормативних документів,</p>	4	–

	галузевих та періодичних видань під час виконання СРС). Роль та місце науково-дослідної діяльності студентів у професійній підготовці фахівця. Міжнародні зв'язки випускової кафедри, їх ефективність. Матеріально-технічна база випускової кафедри. Організація виховної роботи на випусковій кафедрі зі студентами. Інститут наставництва.		
9.	<i>Роль економіста у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств</i> Функції та навички, якими повинен володіти економіст з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства. Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства. Розробка і впровадження нововведень. Формування оптимального асортименту продукції. Планування особистої роботи персоналу підприємства. Організація та раціоналізація робочих місць. Розробка ефективних систем мотивації та оплати праці.	4	–
	Разом	36	–

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності: економіка» є формою самостійної обов'язкової роботи студента і виконується у вигляді реферативної роботи.

В окремих випадках студент може самостійно запропонувати та розробити тему реферату попередньо погодивши її з викладачем.

Структура і зміст реферативної роботи визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

- вибір теми;
- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- розробка алгоритму виконання;
- написання та оформлення реферативної роботи.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, об'єкт, предмет, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне розкриття), висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи має становити близько 10 машинописних сторінок формату А4, 14 шрифтом, інтервалом 1,5 та із полями (верхнє, нижнє – 2,0 см, лівє – 2,0 см, правє – 1,0 см). Цитати і статистичні матеріали обов'язково потрібно супроводжувати посиланнями на інформаційні джерела та відобразити їх у списку використаної літератури.

Реферативні роботи студенти представляють та захищають на підсумковому модульному контролі.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Основні витоки та періоди становлення освіти в Україні.
2. Основні витоки та періоди становлення освіти у світі.
3. Соціально-історичні етапи розвитку вищої освіти в Україні.
4. Становлення та розвиток вищого навчального закладу (на вибір студента).
5. Основні тенденції розвитку вищої школи в Україні на початку третього тисячоліття.
6. Державна політика у галузі вищої освіти в Україні.
7. Університетська освіта в Україні.
8. Нормативно-законодавча база освіти в Україні.

9. Структура освіти України.
10. Освітньо-кваліфікаційні рівні освіти.
11. Мета, принципи та завдання вищої освіти в Україні.
12. ЖНАЕУ – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації.
13. Етапи входження України в Болонський процес.
14. Навчання в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП).
15. Вищий навчальний заклад та його структурні підрозділи.
16. Основні правила роботи студента з персональним комп'ютером.
17. Основні правила роботи студента у бібліотеці.
18. Основні правила роботи студента з книгою.
19. Режим та гігієна праці студента.
20. Безпека життєдіяльності студентської молоді.

Розподіл балів та шкала оцінювання

Поточний контроль та самостійна робота								
Модуль 1 (54 бали)								
ЗМ1						ЗМ2		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9
6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Модульний контроль – 10								
Наукові конференції, семінари, конкурси, студентські олімпіади – 11 балів								
Інд. завдання (реферат) – 10 балів								
Підсумковий тест (залік) – 15 балів								
Сума балів – 100 балів								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

		вивченням дисципліни	
--	--	----------------------	--

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; модульні контрольні роботи; екзамен; виконання індивідуальних та групових навчально-дослідницьких завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи що створюються на основі програмних результатів навчання; виконання тестових завдань.

Самостійна робота також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед екзаменом; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; побудову мультимедійних презентацій тощо.

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми професійно орієнтованої проблематики з елементами наукового дослідження та його презентація; дослідження практичних ситуацій; розв'язування тестових завдань; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем; аналіз підручників; збір інформації та ознайомлення із зарубіжним досвідом, що стосується певної навчальної проблеми тощо.

Аудиторна, самостійна та індивідуальна робота здобувачів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями, дистанційною організацією навчання в системі Moodle, індивідуальними семестровими завданнями та методичними рекомендаціями для самостійної роботи; тестовими завданнями для контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни

передбачають лекційні, семінарські, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти екзамен, – 35 балів); модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни; підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах: активна робота на лекційних заняттях; активна участь у виконанні практичних завдань; активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських, тестування, написання реферативних робіт тощо. Форми організації поточного контролю: індивідуальна, групова, фронтальна. Методи поточного контролю: усний та письмовий. Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові завдання та тести.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи навчання: за джерелом інформації (словесні: розповідь, бесіда, лекція (оглядова, проблемна, тощо); наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні); за ступенем самостійності мислення здобувачів при засвоєнні знань (репродуктивні, пошукові, дослідницькі), метод «мозкового штурму» та ін.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ: ЕКОНОМІКА»

1. В чому полягає суть Європейської інтеграції України ?

- а) виборі шляху розвитку в напрямку цивілізованої Європейської моделі, що дає можливість досягти прогресу у всіх сферах життєдіяльності суспільства і держави;
- б) реформуванні і адаптації законодавства;
- в) переході на європейські методи роботи;
- г) реформуванні і адаптації системи освіти і науки.

2. Скільки рівнів акредитації встановлено для ВНЗ освіти в Україні ?

- а) 2 рівні (III і IV);
- б) 4 рівні (I, II, III, IV);
- в) 3 рівні (бакалавр, спеціаліст, магістр);
- г) 4 освітньо-кваліфікаційні рівні.

3. Із скількох ступенів і яких має складатися система вищої освіти країн Європи згідно Болонської Декларації ?

- а) трьох ступенів – бакалавр, спеціаліст, магістр;
- б) двох ступенів – бакалавр, спеціаліст;
- в) двох ступенів – бакалавр, магістр;
- г) двох ступенів – спеціаліст, магістр.

4. Кредитно-модульна система організації навчального процесу ґрунтується на:

- а) поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів);
- б) кредитах ECTS;
- в) змістових модулів і інформаційних технологіях;
- г) змістових модулів.

5. Яка шкала оцінювання згідно ECTS є в нашому університеті?

- а) відмінно (A) 90–100 балів; добре (BC) 75–89 балів;
- б) добре (B) 75–89 балів; відмінно (AC) 90–100 балів; задовільно (FX) 60–74 бали;
- в) A (відмінно) 90–100 балів; BC (добре) 75–89 балів; DE (задовільно) 60–74 бали; FX (незадовільно) 35–59 балів (перездача); F (незадовільно) 1–34 бали (повторний курс);
- г) A (відмінно) 90–100 балів; BC (добре) 75–89 балів; DE (задовільно) 60–80 балів; FX (незадовільно) 30–59 балів; F (незадовільно) 1–34 бали.

6. В чому полягає Європейський вибір України ?

- а) адаптації законодавства України до норм ЄС та поглиблення у сфері зовнішньої політики;
- б) напряму до стандартів демократії, інформаційного суспільства, що базується на засадах верховенства права і забезпечення прав та свобод людини;
- в) трансформації кордонів із сусідами та безвізовий режим їх перетину;
- г) поглибленні співробітництва у сфері безпеки та оборони.

7. До якого року мають бути виконані вимоги Болонської Декларації щодо створення єдиного Європейського простору ?

- а) 2005 р.;
- б) 2010 р.;
- в) 2008 р.;
- г) 2015 р.

8. Що таке „заліковий кредит” ?

- а) завершена задокументована частина (дисципліни, курсового проекту, практики) навчання студента, що підлягає оцінюванню та зарахуванню (екзамен, залік);
- б) оцінка знань студента з дисципліни;
- в) кількість аудиторних годин, відведених для вивчення дисципліни;
- г) завершена частина освітньо-професійної програми дисципліни.

9. Яка шкала оцінювання згідно ECTS ?

- а) (А) – відмінно ; (Б) – дуже добре; (С) – добре; (Д) – задовільно; (Е) – достатньо; (FХ) – незадовільно, треба попрацювати;
- б) (А) – відмінно (В) – дуже добре; (С) – добре; (Д) – задовільно; (Е) – достатньо; (FХ) – незадовільно, треба попрацювати; (F) – незадовільно, потрібна серйозна подальша робота (повторне навчання);
- в) (А) – відмінно; (ВС) – добре; (ДЕ)– задовільно; (FХ) – незадовільно, потрібно попрацювати; (F) – незадовільно, повторне навчання;
- г) (А) – відмінно; (ВС) – дуже добре; (ДЕ) – добре; (FХ) – задовільно; (F) незадовільно.

10. У якому місті та в якому році Україна приєдналася до Болонського процесу?

- а) м. Болонья (Італія) в 1999 р.;
- б) м. Лісабон (Португалія) в 2004 р.;
- в) м. Берген (Норвегія) в 2005 р.;
- г) м. Саламанка (Іспанія) в 2006 р.

11. Що таке ECTS ?

- а) Європейська система кредитів;
- б) Європейська кредитно-трансферна система як засіб покращення визнання освіти для навчання за кордоном;
- в) система кредитів, що відводиться для вивчення курсів в аудиторіях;
- г) об'єм годин, що відводиться на самостійне вивчення матеріалу дисципліни.

12. Що таке модуль ?

- а) завершена задокументована частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу;
- б) одиниця виміру навчального навантаження;
- в) модуль організації навчального процесу;
- г) система навчальних елементів, поєднаних за ознакою.

13. Яка структура залікового кредиту ?

- а) складається із модулів та змістових модулів дисципліни, в які входять назви тем та вказані години, що відводяться на їх вивчення, а саме: лекції, практичні, самостійну роботу, індивідуальну роботу (проект);

- б) складається із змістових модулів;
- в) складається із кількості годин, відведених на вивчення матеріалу, зокрема лекції, практичні, лабораторні, самостійну роботу;
- г) складається із змістових модулів та певної кількості кредитів.

14. В чому полягає адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу?

- а) заміна законодавства України на законодавство країн ЄС;
- б) поетапне прийняття та впровадження нормативно-правових актів України, розроблених з урахуванням законодавства Європейського Союзу;
- в) створення правової бази для інтеграції України до ЄС;
- г) удосконалення інформаційного забезпечення роботи з адаптації законодавства.

15. Який і коли був заснований перший вищий заклад освіти в Україні ?

- а) Львівський університет – 1661 р.;
- б) Києво-Могилянська академія – 1701 р.;
- в) Києво-Могилянська колегія – 1632 р.;
- г) Харківський університет – 1809 р.

16. Скільки кредитів відводиться для вивчення дисциплін на один навчальний рік ?

- а) 60;
- б) 30;
- в) 54;
- г) 36.

17. Чи є відмінність між призначенням кредитів для дисциплін і присвоєнням кредитів студентам ?

- а) немає;
- б) кредит ECTS призначається для розділів дисциплін (курсу), але присвоюються лише студентам, які успішно засвоїли курс;
- в) кредити ECTS призначаються тільки розділам курсу;

г) кредити ECTS присвоюються лише студентам, що успішно засвоїли курс.

18. Який зв'язок шкал оцінювання знань студентів в нашому університеті та згідно ECTS ?

а) 90 – 100 балів	A (відмінно);
75– 89	BC (добре);
60 – 74	DE (задовільно);
35 – 59	FX (незадовільно) з перездачею;
1 – 34	F (незадовільно) з повторним курсом;
б) 90 – 100 балів	A (відмінно);
75 – 89	BC (добре);
60 – 74	DE (задовільно);
1 – 59	FX (незадовільно);
в) 90 – 100 балів	A (відмінно);
75 – 89	B (добре);
60 – 74	C (задовільно);
35 – 59	FD (незадовільно) з перездачею;
1 – 34	FX (незадовільно) з повторним курсом;
г) 90 – 100 балів	A (відмінно);
75 – 89	B (дуже добре);
60 – 74	CD (добре);
1 – 59	FX (задовільно).

19. В чому полягає мета наукового і технічного співробітництва України з ЄС?

- заохочення цивільних наукових досліджень та технологічного розвитку, включаючи спільну науково-дослідницьку діяльність, навчання та переміщення науковців;
- впровадження інтегрованих проектів;

- в) забезпечення участі ЄС у національних дослідницьких програмах;
- г) створення спільних дослідницьких центрів.

20. Назвіть п'ять країн Європи з бінарною (подвійною) системою вищої освіти:

- а) Бельгія, Франція, Швеція, Австрія, Данія;
- б) Данія, Швеція, Норвегія, Ірландія, Великобританія;
- в) Бельгія, Великобританія, Греція, Данія, Ірландія;
- г) Німеччина, Франція, Австрія, Норвегія, Швеція.

21. На яких 3-х ключових елементах базується ECTS ?

- а) взаємній угоді між закладами-партнерами і студентом, використанні кредитів ECTS, інформації стосовно програм і здобутків студента;
- б) використанні кредитів ECTS, еквівалентності програм, переліку оцінок з предметів;
- в) навчальному контракті, заяві студента, кредитах ECTS;
- г) координаторі від навчального закладу, інформаційному пакеті, кредитах ECTS.

22. Якими засобами ECTS забезпечується прозорість освіти?

- а) якістю;
- б) інформаційним пакетом;
- в) кредитами ECTS, інформаційним пакетом, переліком оцінок з предметів та навчальним контрактом;
- г) кредитами ECTS та навчальним контрактом і переліком оцінок з предметів.

23. Яким студентам присвоюються кредити ECTS ?

- а) не присвоюються студентам, а дисциплінам;
- б) присвоюються лише студентам, які успішно засвоїли курс;
- в) присвоюються тільки розділам курсу;
- г) присвоюються лише студентам, що використали кредити призначені для дисципліни.

24. Що включає співробітництво України з ЄС в галузі освіти, науки і техніки?

- а) співпрацю між навчальними закладами, фірмами;
- б) навчання мовам країн ЄС;
- в) удосконалення системи вищої освіти та системи підготовки фахівців згідно сучасних вимог;
- г) обмін науковою і технічною інформацією, спільну діяльність у галузі дослідних технологічних робіт (ДТР), діяльність у контексті професійної підготовки та програм мобільності для науковців, дослідників та технічного персоналу, які беруть участь у ДТР з обох сторін.

25. Назвіть країни Європи з унітарною (єдиною) системою вищої освіти:

- а) Італія, Іспанія, Україна, Австрія, Англія;
- б) Італія, Швеція, Іспанія, Англія, Фінляндія;
- в) Італія, Іспанія, Австрія, Фінляндія, Швеція;
- г) Австрія, Швеція, Італія, Англія, Україні.

26. На чому базуються кредити ECTS?

- а) кількості годин, що відводяться на самостійну роботу;
- б) повному навантаженні студента, а не лише на аудиторних годинах;
- в) аудиторних годинах (лекції, практичні, лабораторні заняття та ін.);
- г) аудиторних годинах та годинах для проходження практики.

27. Що повинен мати вищий навчальний заклад для впровадження КМСОНП?

- а) робочі програми дисциплін та кількість кредитів на їх вивчення;
- б) договір на навчання між студентом і вищим навчальним закладом;
- в) академічну довідку оцінювання знань, що засвідчує досягнення студента в системі кредитів ECTS та за шкалою успішності на національному рівні (в своєму ВНЗ);

г) інформаційний пакет, договір про навчання між студентом і ВНЗ та академічну довідку оцінювання знань студента.

28. Які кваліфікаційні рівні (ступені) освіти включає структура вищої освіти згідно Болонської декларації ?

- а) бакалавр, спеціаліст, магістр;
- б) молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр;
- в) бакалавр, спеціаліст;
- г) спеціаліст, магістр.

29. Що є визнаним європейським стандартом та інструментом реалізації завдань мобільності студента і викладача та важливим чинником входження національної системи освіти до спільного Європейського освітнього простору?

- а) модульно-рейтингова система оцінки знань студентів;
- б) кредитно-модульна система підготовки фахівців;
- в) новітні інформаційні технології;
- г) електронне навчання та дистанційна освіта.

30. Які дві тенденції домінують у структурі вищої освіти Європейських країн?

- а) університетська та середня професійна освіта;
- б) унітарна освіта (тільки університети);
- в) бінарна або подвійна система з університетським та не університетським сектором вищої освіти;
- г) унітарна та бінарна системи вищої освіти.

31. Назвіть основні елементи інформаційного пакету:

- а) вступ; що таке ECTS?; навчальний заклад; загальна практична інформація; факультет; словник; приклади успішної реалізації; показник змісту;
- б) вступ; навчальний заклад; факультет; словник; показник змісту;

в) вступ; що таке ECTS?; навчальний заклад; ; факультет; кафедра; словник.;

г) вступ; що таке ECTS?; навчальний заклад; факультет; словник; покажчик змісту; загальна практична інформація.

32. Чи є відмінність між “модулем” та “змістовим модулем” курсів?

а) немає;

б) “змістовий модуль” складається з “модулів”;

в) “модуль” – це частина програми навчальної дисципліни, що поєднана з різними формами занять (лекціями, практичними та ін.) і складається із “змістових модулів” (одна або декілька тем);

г) “змістовий модуль” – це назви тем, які поділяються на “модулі” та “кредити”;

д) є відмінність, яка полягає в кількості годин, відведених на самостійну роботу студента.

33. Вкажіть ціну кредиту ECTS:

а) 4 академічних годин;

б) 36 академічних годин;

в) 24 академічних години;

г) 30 академічних годин.

34. Яка нормативна кількість кредитів ECTS на один семестр ?

а) 60;

б) 30;

в) 36;

г) 54.

35. Як визначається кількість кредитів ECTS на навчальну дисципліну?

- а) діленням обсягу годин на ціну кредиту;
- б) діленням загального обсягу годин на ціну кредиту (0,3 – 0,5 кредиту);
- в) діленням загального обсягу годин на 54 години;
- г) діленням обсягу годин на 36 годин.

36. Назвіть найважливіші елементи, які повинен мати вищий навчальний заклад для впровадження КМСОНП ?

- а) інформаційний пакет, договір про навчання між студентом і ВНЗ та академічну довідку оцінювання знань студента, що засвідчує досягнення студента в системі кредитів і за шкалою успішності на національному рівні та системою ECTS;
- б) академічну довідку оцінювання знань, що засвідчує досягнення студента в системі кредитів і за шкалою успішності на національному рівні та за системою ECTS, договір про навчання;
- в) інформаційний пакет, договір про навчання;
- г) договір на навчання між студентом і вищим навчальним закладом, робочі програми дисциплін та кількість кредитів на їх вивчення.

37. Яка структура інтерактивного комплексу методичного забезпечення дисципліни (ІКМЗД)?

- а) програма курсу; лекційний курс; семінарські та лабораторні заняття (методичні вказівки); модулі перевірки знань; тести для самоконтролю; терміни, які повинен засвоїти студент у процесі вивчення курсу; рекомендована література; екзаменаційні питання; бібліотечні та Інтернет-ресурси тощо;
- б) програма курсу; лекційний курс; модулі перевірки знань; тести для самоконтролю; рекомендована література;
- в) програма курсу; семінарські заняття; тести для модульного контролю; екзаменаційні питання;
- г) програма курсу; лекційний курс; тести для модульного контролю; екзаменаційні питання.

38. Прозорість освіти забезпечується такими засобами ECTS:

- а) кредитами ECTS; інформаційним пакетом; переліком оцінок з предметів та навчальним контрактом;

- б) інформаційним пакетом;
- в) якістю освіти;
- г) кредитами ECTS; навчальним контрактом; переліком оцінок з різних дисциплін.

39. Що таке „навчальний елемент” ?

- а) автономний навчальний матеріал, призначений для засвоєння знань;
- б) автономний навчальний матеріал, призначений для засвоєння елементарної одиниці знань або вміння та використовується для самонавчання або навчання під керівництвом викладача, містить відповідний теоретичний матеріал, тести, вправи і, зазвичай, закінчується текстом „Перевірка досягнень”, результати якого свідчать про рівень опанування запланованим матеріалом;
- в) навчальний елемент, що складається з декларації про той об’єм знань і/або умінь, яким повинна оволодіти особа, яка навчається;
- г) задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики тощо), що реалізується у відповідних формах навчального процесу.

40. Що таке „змістовий модуль”?

- а) система елементів навчальної дисципліни, що поєднана з ознакою відповідності певній темі і які засвоюються за допомогою відповідних методів навчання;
- б) автономний навчальний матеріал, призначений для засвоєння елементарної одиниці знання або вміння;
- в) обсяг навчального навантаження студента;
- г) задокументована завершена частина програми навчальної дисципліни.

41. Дайте характеристику освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр”:

- а) академічний ступінь (кваліфікація), що присвоюється особі, яка опанувала програму вищої освіти з терміном навчання 3-4 роки та успішно пройшла підсумкову атестацію і дає право працювати на первинних посадах на ринку праці та продовжувати навчання з отриманням ступеня магістра;
- б) академічний ступінь (кваліфікація), який отримують фахівці в результаті засвоєння основної освітньої програми вищої освіти з

тривалістю навчання 1-2 роки і дає право на зайняття основних посад на ринку праці та продовження навчання в аспірантурі;

- в) освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі повної загальної середньої освіти здобула неповну вищу освіту;
- г) освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, передбачених для первинних посад на ринку праці.

42. Дайте характеристику освітньо-кваліфікаційного рівня „магістр”:

- а) академічний ступінь (кваліфікація), який отримують бакалаври (дипломовані фахівці) в результаті засвоєння основної освітньої програми вищої освіти з тривалістю навчання 1-2 роки і дає право на зайняття основних посад на ринку праці, продовження навчання в аспірантурі;
- б) академічний ступінь (кваліфікація), що присвоюється особі, яка опанувала програму вищої освіти з терміном навчання 3-4 роки та успішно пройшла підсумкову атестацію і дає право працювати на первинних посадах на ринку праці та продовжувати подальше навчання;
- в) освітньо-кваліфікаційний рівень особи, яка здобула неповну вищу освіту і має право продовжувати навчання в аспірантурі;
- г) освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка здобула повну вищу освіту, спеціальні вміння та знання для виконання обов'язків повного рівня професійної діяльності, передбачених для первинних посад у повному виді економічної діяльності.

43. Що таке „академічна довідка студента”?

- а) „залікова книжка”;
- б) додаток до диплома;
- в) документ, що містить інформацію про навчальні досягнення та освітню і професійну кваліфікацію студента за шкалою успішності як національною, так і ECTS;
- г) документ, що містить інформацію про навчання студента.

44. Які додаткові переваги для студентів дає ECTS ?

- а) покращує зміст навчального процесу і дає змогу навчатися за кордоном;
- б) розширює вибір для навчання за кордоном, дозволяє самим сформулювати програму навчання, забезпечує сертифікацію процесу навчання в іноземному навчальному закладі та гарантує академічне визнання;
- в) відкриває нові можливості для навчання і співпраці, стимулює підвищення якості навчального процесу, підвищує мобільність;
- г) підвищує мобільність, покращує зміст навчальних програм та якість навчального процесу, сприяє розвитку та відповідальності за навчання.

45. Мобільність студентів згідно Болонської декларації забезпечується:

- а) 1) кредитами ECTS, які є числовим еквівалентом оцінки, що призначається розділом курсу для того, щоб окреслити обсяг навчального навантаження студентів і необхідні для завершення вивчення курсу; 2) інформаційним пакетом, який дає письмову інформацію студентам і працівникам про навчальні заклади; 3) переліком оцінок вивчених дисциплін між місцевим та закордонним навчальним закладом і навпаки за системою ECTS і за шкалою місцевого ВНЗ; 4) навчальним контрактом, що стосується навчальної програми, яка буде вивчатися, кредитів ECTS, які будуть присвоюватися за успішне її вивчення;
- б) 1) інформаційним пакетом; 2) кредитами ECTS; 3) академічною довідкою;
- в) 1) кредитами ECTS; 2) академічною довідкою; 3) контрактом; 4) зобов'язанням навчальних закладів-партнерів; 5) координаторами ECTS; 6) індивідуальним навчальним планом студента;
- г) 1) інформаційним пакетом; 2) координатором ECTS; 3) індивідуальним навчальним планом студента; 4) робочими програмами дисциплін.

46. Скільки європейських країн і в якому році започаткували Болонський процес спрямований на зближення вищої освіти в Європі ?

- а) чотири країни (Франція, Італія, Великобританія і Німеччина) у 1997 р.
- б) сорок три країни (Україна в тому числі) у 1997 р.
- в) двадцять дев'ять країн (Україна в тому числі) у 1999 р.
- г) двадцять дев'ять країн у 1999 р.

47. Вищі навчальні заклади якого рівня акредитації здійснюють підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „молодший спеціаліст“?:

- а) II-го рівня акредитації (інститути і коледжі);
- б) I-го рівня акредитації (технікуми і училища);
- в) III-го рівня акредитації (коледжі та університети);
- г) IV-го рівня акредитації (інститути і університети).

48. Вищі навчальні заклади якого рівня акредитації здійснюють підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр“?:

- а) коледжі та інші вищі навчальні заклади II-го рівня акредитації;
- б) технікуми та інші вищі навчальні заклади I-го рівня акредитації;
- в) інститути, консерваторії, академії IV-го рівня акредитації;
- г) університети IV-го рівня акредитації.

49. Вищі навчальні заклади якого рівня акредитації здійснюють підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" та "магістр"?:

- а) коледжі та інші вищі навчальні заклади II-го рівня акредитації;
- б) університети, інститути, академії, консерваторії – вищі навчальні заклади III-го і IV-го рівнів акредитації;
- в) технікуми, училища та інші вищі навчальні заклади I-го рівня акредитації;
- г) вищі професійні училища і технікуми III-го рівня акредитації.

50. Хто займається адміністративними та академічними аспектами ECTS, надає консультації та забезпечує плавну інтеграцію приїжджих студентів на рівні їхніх закладів, а також сприяє досягненню студентами успіхів у закордонних закладах шляхом підтримання з ними постійного контакту?

- а) адміністрації навчальних закладів-партнерів;
- б) декани факультетів і завідувачі спеціальними кафедрами;
- в) координатори ECTS від закладу і від кожного задіяного факультету;
- г) координатори ECTS від спеціальних кафедр.

51. У якому році вирішено в Україні повною мірою запровадити принципи Болонської декларації ?

- а) 2008 р.;

- б) 2010 р.;
- в) 2009 р.;
- г) 2012 р.

52. Чи повинен студент, який навчається за кордоном та складає іспити перескладати їх у своєму університеті?

- а) так, зобов'язаний перескладати;
- б) ні, якщо однакова кількість призначених кредитів для вивчення дисциплін та присвоєних студенту;
- в) може, якщо бажає підвищити свою рейтингову оцінку з трьох дисциплін;
- г) повинен пройти співбесіду для підтвердження рівня одержаних знань.

53. Чи існує зв'язок між кредитами ECTS та кількістю аудиторних годин?

- а) не існує;
- б) існує, але частково: кредит ECTS базується на загальному навчальному навантаженні, яке включає і аудиторні години;
- в) існує, оскільки кредит ECTS дорівнює кількості аудиторних годин;
- г) не існує, оскільки кредит ECTS дорівнює кількості годин виділених на самостійну роботу.

54. Яка мета впровадження КМСОНП?

- а) підвищення якості вищої освіти фахівців і забезпечення на цій основі конкурентоспроможності випускників та престижу української вищої освіти у світовому освітньому просторі;
- б) адаптація ідей ECTS до системи вищої освіти України;
- в) забезпечення можливості навчання студента за індивідуальною професійною програмою;
- г) впровадження модульних технологій навчання.

55. Які головні функції координатора ECTS від закладу?

- а) інформування студентів про ECTS та узгодження підготовки, створення пакетів інформації та інформування про них закладів-партнерів і надання підтримки координаторам від факультетів;
- б) підтримування ділових зв'язків зі студентами та викладацьким складом кафедр;

- в) подавати допомогу студентам в розробці програм навчання, поєднуючи навчальні вимоги з індивідуальними інтересами студентів;
- г) сприяти досягненню студентами успіхів у закордонних закладах шляхом підтримування з ними постійного контакту.

56. Які головні функції координатора ECTS від факультету?

- а) спрямовувати студента на розробку програми навчання поєднуючи навчальні вимоги з індивідуальними інтересами;
- б) підтримувати зв'язок між місцевими і закордонними закладами освіти;
- в) підтримувати ділові зв'язки зі студентами та викладацьким складом кафедри чи факультету; займається практичними і навчальними аспектами реалізації ECTS, а також сприяти досягненню студентами успіхів у закордонних закладах шляхом підтримання з ними постійного зв'язку;
- г) обговорювати програми навчання, розподіляти кредити для всіх дисциплін та готувати перелік оцінок з дисциплін для студентів.

Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про вищу освіту” від 17 січ. 2002 р. №2984–III // Офіц. вісн. України. — 2002. — № 8. — С. 1–43 [С. 66, С. 67, С. 68].
2. *Методичні рекомендації щодо забезпечення навчального процесу*: Зб. док. / Міжрегіон. Акад. упр. персоналом. — К.: МАУП, 2006. — 116 с.
3. *Про затвердження Положення про державний вищий заклад освіти*: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 верес. 1996 р. № 1074 // Освіта України: Нормат.–правові док. — К.: Міленіум, 2001. — С. 429–446.
4. *Про затвердження Положення про освітньо–кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)*: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січ. 1998 р. № 65 // Освіта України: Нормат.–правові док. — К.: Міленіум, 2001. — С. 375–381.
5. *Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно–модульній системі підготовки фахівців*: Затв. наказом М–ва освіти і науки України від 23.01.04 № 48// Інформ. вісн. — 2004. — № 13. — С. 12–15.
6. *Алексюк А. М.* Педагогіка вищої освіти в Україні. Історія. Теорія: Підручник. — К.: Либідь, 1998. — 560 с.
7. *Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна — Болонья — Саламанка — Прага — Берлін)* / Упоряд.: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. — Тернопіль: Екон. думка, 2003. — 60 с.
8. *Болонський процес*: Нормат.–правові док. / Уклад.: З.І. Тимошенко, І. Г. Оніщенко, А. М. Грехов, Ю. І. Палеха. — К.: Європ. ун–т, 2004. — 102 с.
9. *Болонський процес: Модель структури додатка до диплома* / Уклад.: З.І. Тимошенко, О. І. Казаченко, А. М. Грехов, Ю. А. Гапон, Ю. І. Палеха. — К.: Європ. ун–т, 2004. — 73 с.
10. *Вознюк Т. Г.* Менеджмент навчально–виховного процесу— К.: Здоров’я, 2002. — 128 с.
11. *Вища освіта України і Болонський процес*: Навч. посіб. / Ред. В. Г. Кремень. — Тернопіль: Навч. книга — Богдан, 2004. — 384 с.

12. *Гончаренко С.* Український педагогічний словник. — К.: Либідь, 1997. — 376 с.
13. *Головатий Н. Ф.* Учись учитися. — К.: МАУП, 2000.
14. *Головатий М. Ф.* Європейська й українська освіта — де точки єднання? // *Персонал.* — 2004. — № 3.
15. *Гура О. І.* Педагогіка вищої освіти: вступ до спеціальності: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2005. — 224 с.
16. *Збірник нормативних актів України щодо організації навчально–виховного процесу у вищому навчальному закладі: Довід. для працівників вищ. навч. закл.* — К.: УАЗТ, 2003. — 410 с.
17. *Збірник нормативних актів України щодо організації заочного навчання у вищих навчальних закладах України.* — К., 2002.
18. *Кузьминський А. І.* Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. — К.: Знання, 2005. — 486 с
19. *Любар О. О.* Історія української школи і педагогіки: Навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко. — К.: Знання, 2003. — 450 с.
20. *Мартиненко С. М.* Загальна педагогіка: Навч. посіб. / С. М. Мартиненко, Л. Л. Хоружа. — К.: МАУП, 2002. — 176 с.
21. *Мороз І. В.* Кредитно–модульна система організації навчального процесу: Довід. для студ. — К.: Освіта України, 2005. — 90 с.
22. *Нормативно–правові документи з питань вищої освіти / Ред. Я. Я. Болюбаш* — 2004. — 304 с.
23. *Освіта в Україні/ Ред. О. А. Кривенко; Упоряд. Є. К. Пашутинський.* — К.: Атіка; КНТ, 2004. — 492 с.
24. *Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003–2004 рр.) / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін.; Ред. В. Г. Кремень.* — К.; Тернопіль: Вид–во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2004. — 147 с.
26. *Педагогический энциклопедический словарь / Ред. Б. М. Бим–Бад.* — М.: БРЭ, 2003. — 528 с.
27. *Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмельюк, А. В.*

- Семенова та ін. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К: Знання, 2005. — 399 с.
28. *Товажнянський Л. Л.* Болонський процес: цикли, ступені, кредити: Монографія / Л. Л. Товажнянський, Є. І. Сокол, Б. В. Клименко. — Х.: НТУ “ХП”, 2004. — 144 с.
29. *Фіцула М. М.* Педагогіка: Навч. посібник. — 2-ге вид., випр. і допов. — К.: Академія, 2005. — 560 с.
30. *Щербань П. М.* Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посіб. — К.: Вища шк., 2002. — 215 с.
31. *Ягулов В. В.* Педагогіка: Навч. посіб. — К.: Либідь, 2002. — 560 с.

Додаткова

32. *Алексєєва О. В.* Формування громадянської позиції сучасної молоді // Педагогіка і психологія. — 2006. — № 3.
33. *Андрущенко В.* Модернізація вищої освіти України в контексті Болонського процесу // Болонський процес в дії. — К., 2005. — С.5–11.
34. *Бабкіна О.* Проблеми підвищення якості вищої освіти в Україні у контексті болонських реформ // Освіта і управління. — 2006. — Т. 9. — № 1. — С. 91–94.
35. *Бондарчук Ю.* Удосконалення форм і методів навчання відповідно до вимог Болонського процесу / Ю. Бондарчук, Г. Чуйко, Н. Чуйко // Вища шк. — 2005. — № 2. — С. 35–41.
36. *Бунда В. В.* Реформування мережі вищих освітніх навчальних закладів України в контексті Болонського процесу / В. В. Бунда, Ф. Г. Ващук // Проблеми адаптації вищої освіти в Україні до європейських стандартів і принципів Болонського процесу. — Ужгород, 2004. — С. 8–12.
37. *Головатий М.* Організаційно-методичні засади інтеграції національної системи освіти України в європейську систему освіти відповідно до Болонського процесу // Освіта і управління. — 2005. — Т. 8. — № 3–4. — С. 157–160.
38. *Гурч Л.* Деякі аспекти впровадження європейської системи ECTS у вищу освіту України // Персонал. — 2004. — № 12. — С. 68–73.

39. *Зайцев М. О.* Впровадження кредитно–модульної системи організації навчального процесу як чинник реформування освіти в контексті Болонського процесу: проблеми та прогнози // Болонський процес: перспективи і розвиток у контексті інтеграції України в європейський простір вищої освіти. — 2004. — С. 135–137.
40. *Зиновьев С.* Научная организация учебного процесса // Alma mater. — 2005. — № 9. — С. 49–54.
41. *Калошин В. Ф.* Вплив емоцій на ефективність навчального процесу: (теорія та практика) / В. Ф. Калошин, О. О. Безносок, Ю. П. Лемешко // Практ. психол. та соц. робота. — 2006. — № 1. — С. 70–74.
42. *Козлакова Г.* Інформатизація навчального процесу — передумова інтеграції до європейського освітнього простору // Болонський процес в дії. — К., 2005. — С. 37–42.
43. *Ніколаєвська А.* Викладання очима студента: досвід організації та проведення моніторингу // Вища освіта України. — 2005. — № 1. — С. 26–28.
44. *Лозова В. І., Троцько Г. В.* Теоретичні основи виховання і навчання. — Х., 2002.
45. *Мельник Н. І.* Освітні можливості Інтернет: Зб. наук. праць // Вісник ХДАК. — Вип. 8. — Х., 2001. — С. 116–120.
46. *Рейс Ф.* Секрети успішного навчання: Практичні поради для студентів. — Л.: Свічадо, 2006. — 256 с